

Telefon št. 30-40

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, št. Peterska vojašnica. Telefon št. 30-40.

Vesele velikonočne praznike vsem članom in članicam in čitateljem našega glasila žele Oblastni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani, uredništvo in uprava „Vojnega invalida“ in odbor invalidske zadrage Vzajemna pomoč.

Beograd, 21. marta 1934.

Udruženju vojnih invalida Dravske banovine, Ljubljana.

Njegovo Veličanstvo Kralj primio je izraze odanosti učesnika na zboru Udruženja vojnih invalida Dravske banovine u Ljubljani i blagovoleo je narediti mi, da izjavim zahvalnost.

Ministar Dvora: Milan Antić, I. r.

Naš opomin

Mirno, a vseskozi vzorno in disciplinirano je potekel zopet občni zbor vojnih žrtev iz Dravske banovine.

Tisoče duš je poslalo svoje zastopnike v Maribor, da prinesejo izraze svojih tovarišev in tovarišic, bednih, zapostavljenih in pozabljenih k skupni tožbi in protestu. To je bil občni zbor bolnih, trepečih duš, ki so bile z duhom navzoče, a morajo doma ječati pod pritiskom bede in telesnega trpljenja.

Mnogo se je razložilo in povedalo. Kdor se je zanimal, je imel sliko pravega mučeništva, ki ga morajo trpeti naši najbednejši pohabljeni, bolni in vsega oropani trpin. Rezultat zadnje rešitve invalidskega vprašanja je pokazal še veliko slabšo sliko in direktno nevzdržno stanje.

To je občni zbor živo naslikal, sicer pa se vidi povsod v vsakdanjem življenju. Naši izrazi so združeni v en sam skupni izraz, ki ga pove naša kratka resolucija.

Brez spremembe invalidskega vprašanja sploh istega ni!

Mirno, disciplinirano smo dali svoj »veto«, mnogi mogoče zadnjikrat in sedaj nestrpnost pričakujemo. Našim željam se pridružuje tisoče bratov in sester, ki ječe pod današnjo težko pezo vojnih posledic. Naš izraz je izraz celotnega Udruženja vojnih invalidov Kraljevine Jugoslavije.

Oblastni občni zbor v Mariboru

Ob 8. uri zjutraj je otvoril predsednik tov. Štefe Matko redni občni zbor, konstatiral sklepčnost in sledeče pozdravil:

Tovariši delegati, invalidi in vdove! Spoštovani gostje! V prvi vrsti moram pozdraviti vse zastopnike invalidov.

Prisrčno pozdravljam odposlanca Oblastnega udruženja invalidov iz Zagreba tov. podpolkovnika Petroviča. Prijetna dolžnost mi je pozdraviti tudi zastopnika Dravske divizijske oblasti g. pukovnika Glišiča, zastopnika Sreskega načelstva levi breg g. dr. Senekoviča, mestnega župana g. dr. Lipolda, zastopnika Lavantinskega knezoškofijskega ordinarijata gosp. msgn. Umeka, za Maistrove borce tov. Malenška, Sikovška in Senčarja, za Streljačko družino v Mariboru, g. Mohorja.

Pozdravljam pa tudi vse invalide, vdove in sirote!

Pred prehodom na dnevni red mi je čast prečitati udanostno brzojavko Našemu Najvišjemu zaščitniku Njegovemu Veličanstvu kralju. (Prečita.) Pozdraviti hočemo brzojavno tudi poglavarja naše dične vojske g. ministra vojske in mornarice, dalje g. ministra socialne politike in narodnega zdravlja g. Puc-lja, našega predsednika Središnjega odbora in vojskovodjo tov. Nediča Božidara. (Prečita vse brzojavke.) Dolžnost pietete veleva, da se spomnimo na bojnih poljanah padlih in vseh onih tovarišev, ki so prerano zapustili naše vrste. Zato Vas prosim, da zakličemo trikrat »Slava«. Preidemo na dnevni red:

Najzaslužnejši državljani morajo čakati najdalje.

Preko naših let so šle same strahote in smrt. Mi čutimo samo še posledice življenja.

Dokler nas usoda ne izbriše iz sveta, pa smo vendar vredni usmiljenja in opore celotnega naroda.

Vsak član naroda, vsak državljan je poklican skrbeti za vojne žrtve.

To vprašanje se ne more rešiti z nepriznanji, redukcijami in nešteti omejitvami.

To vprašanje je življenjski pogoj, ki se ne more omejevati, ker ga diktirajo neobhodne potrebe.

Priznava se, da invalidsko vprašanje ni zadoščno in povoljno rešeno.

Torej ga je treba popraviti s spremembo invalidskega zakona.

Naš opomin na občnem zboru je izraz vseh naših članov in članic, ki težko čakajo na obljubljene spremembe.

Predlagani in izdelani nov invalidski zakon naj se nujno sprejme.

Naj slišijo ta naš opomin naši narodni zastopniki, ki imajo dati svoj pristanek invalidskim zahtevam.

Pričakujemo, da ne bo zastoj naše delo in vse naše prizadevanje.

Naše udruženje tolaži nezadovoljno članstvo in vodi njihovo mirno, a težko borbo, kakor jo je pokazal občni zbor vojnih žrtev iz Dravske banovine v Mariboru.

1. Konstituiranje občnega zbora.

Tov. Žabkar je stavil predlog: Predlagal je za predsednika občnega zbora domačina iz Maribora tov. Geča, predsednika mariborske Krajevne organizacije.

Za zapisničarja tov. Tomca. Za iverovatelja tov. Kovača in Žabkarja.

V verifikacijski odbor tov. Osano, Kokalja in Blagotinška.

V odbor za prošnje, pritožbe in resolucije: tov. Metliko, Mlekuža in Tratnjeka.

V kandidacijski odbor tov. Rusa, Žabkarja in Kovača.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Med tem sta dospela v dvorano delegata Središnjega odbora iz Beograda tov. Mrvaljevič Miljutin in Tošič Dušan, katera so zborovalci navdušeno pozdravili.

Tov. Geč je prevzel predsedstvo občnega zbora. Pozdravil je vse zborovalce želeč, da odnesejo mnogo uspehov in najboljše utise domov.

Za verifikacijski odbor je poročal tov. Blagotinšek: Izmed 48 Krajevnih odborov jih je 44 poslalo delegate, izostali pa so delegati iz Gor. Radgone, Kočevja, Ljutomerja in Metlike. Vsa pooblastila so v redu in sicer zastopajo svoje organizacije sledeči delegati:

Rus Zdravko iz Bleda, Šebjanič Nikolaj iz Beltincev, Ilovar Anton iz Brežic, Kovač Maks iz Celja, Maurin Peter iz Črnomlja, Pavletič Franc iz Dol. Lendave, Soklič Jože iz Gorij, Golob Janko iz Jesenic, Bremšak Franc iz

Kamnika, Kolarič Ivan iz Konjic, Kosmač Jože iz Kranja, Žabkar Ivan iz Krškega, Mlekuž Vekoslav iz Ljubljane, Urih Fran iz Marenberga, Geč Franjo iz Maribora, Urbanc Ivan iz Mokronoga, Duh Štefan iz Murske Sobote, Robas Ivan iz Novega mesta, Hrga Franc iz Ormoža, Matko Blaž iz Polzele, Čreslovnik Ivan iz Prevalj, Senčar Josip iz Ptuja, Požar Franc iz Radovljice, Škrabec Ivan iz Ribnice, Tušek Franc iz Selc, Senica Franc iz Sevnice, Repnik Josip iz Slov. Bistrice, Ravnikar Franc iz Škofje Loke, Kočevar Franc iz Šoštanja, Blagotinšek Franc iz Trebnjega, Ciler Vinko iz Trziča, Prijatelj Josip iz Vel. Lašč, Tratnjek Davorin iz Vel. Polane, Cukala Valentin iz Vrhnike, Valent Joško iz Zagorja, Tavčar Jakob iz Žirov, Vidmar Ivan iz Žužemberka, Konaš Ivan za ruske invalide, Čanžek Ivan iz Šmarja pri Jelšah, Kokalj Ivan iz Trbovelj, Puncer Albert iz Slovenjgradca.

Nato se je oglasil k besedi mestni župan g. dr. Lipold: »Dovolite, da se najlepše zahvalim za pozdrav, ki ste mi ga ob tej priliki izrazili kot zastopniku tukajšnje občine. V radost mi je, da zboruje vaše oblastno udruženje v Mariboru, v katerega imenu Vam želim dobrodošlico, želeč, da bi rodilo mnogo uspeha. Radi pozdravljamo v svoji sredi vse nacionalne organizacije, posebno pa Vas, ki ste svojo ljubezen in zvestobo s krvjo dokazali. Prišli ste k nam kot bratje med brate in želim, da bi odnesli najlepše utise.«

Tov. Geč se mu je zahvalil in ga prosil, da bi mariborski meščani tako tradicionalno naklonjenost vedno obdržali.

Podpolkovnik g. Glišič pa je govoril sledeče: Čast mi je da po naročilu komandanta drav. div. oblasti, g. gen. Cukavca zastopam divizijsko oblast na Vašem zboru. Prihajam po njegovem nalogu in želim največji uspeh, spominjajoč se žrtev, ki ste jih napravili za domovino. Zato Vas v imenu komandanta najtopleje pozdravljam.

Tov. Geč se mu je zahvalil in občni zbor je vzkliknil: Živela naša vojska!

Tov. Malenšek je izrazil v imenu Maistrovih borcev najlepše pozdrave s pripombo, da kadar bomo rabili oporo ali podporo, da nam bodo vedno na razpolago.

Predsednik je dal v razpravo poročilo uprave.

Tov. Štefe je omenil, da je Oblastni odbor podal svoje poročilo v listu Vojnih invalidov. Poročilo obsega le glavna vprašanja, ker detaljno ni mogoče vsega navesti. Delo Oblastnega odbora je tako ogromno, da bi lahko napisali debelo knjigo. Invalidsko vprašanje posega globoko v druga vprašanja, posebno v narodno obrambni problem. Invalidska zaščita je zelo skromna in nepopolna, kakor veste sami. Z zakonom predvidena zaščita se v veliki meri v praksi ne izvršuje.

Oblastni odbor je imel mnogo dela, truda in naporov, kar je bilo uspehov. Smo priborili z oporo krajevnih organizacij, cele javnosti, prijateljev in sorodnih organizacij.

Posebno so nas podpirali tovariši, s katerimi smo stali ramo ob ramo t. i. naši dobrovoljci, rezervni oficirji, bojevniki in četniki. V oktobru lanskega leta smo se združili vsi bojevniki v dravski banovini v skupno Združenje borcev Jugoslavije, ki se bo gotovo razširilo na celo državo. Zakaj smo se odločili k temu?

Ideja je že stara, toda radi različnih ovir ni bila ustvarjena.

Invalidi iz cele Jugoslavije so dali na lanskem kongresu v Dubrovniku pobudo za stvarno združitev. Po razgovorih z organizacijo dobrovoljcev in z vsemi ostalimi organizacijami je bilo

lahko najti soglasje in priti do enotnosti programa.

Vsi zastopniki so smatrali združenje za nujno potrebo. Tudi mi smo smatrali isto, kajti naši tovariši, ki so z nami vred delili najslabše, nas bodo tudi pri naših težnjah najbolje razumevali in podpirali.

V prvi vrsti je bilo vse naše prizadevanje v delu za spremembo invalid. zakona. Ne bom razpravljal kakšno stanje je napravljeno z invalidskim zakonom iz leta 1929. Invalidi veste to sami, gostje pa boste slišali od današnjih referentov.

Veliko smo se morali boriti tudi za pridobitev sredstev organizaciji. Priznati je treba, da so nam tudi v tem oziru pomagali bojevniki, ko je šlo za stare zakonite koncesije in pravice.

Dolžni smo veliko zahvalo banu dravske banovine g. dr. Marušiču, ker smo z njegovo pomočjo dosegli, kar bi bilo drugače nedosegljivo. Vendar smo naleteli na nerazumevanje gotovih krogov, ki kršijo naše prvenstvo pri koncesijah. Vso to borbo smo razložili v našem listu in kar tam ni bilo mogoče pa v Ratnem invalidu.

Podrobnih poročil ne bom podajal, ker smo z delegati že na včerajšnji anketi vse pretresli in so o vsem informirani tako, da jim bo lahko stvarno oceniti poročilo. Prosim jih, da vzamejo moje izjave dobrohotno na znanje in naj bodo v svoji kritiki in oceni objektivni.

Tov. Geč se je zahvalil za predsednikovo poročilo in predlagal debato.

Tov. Mlekuž je povdaril, da je bilo poročilo že dosti predelano in je predlagal, da naj se sprejme.

V imenu nadzornega odbora je podal poročilo tov. Jevak, da je ta odbor pregledal vse knjige, račune itd. in našel vse v najlepšem redu, zato je predlagal razrešnico.

Soglasno je bil podan Oblastnemu odboru absolutorij.

K poročilu o stanju invalidskega vprašanja je imel najprej referat tov. Mlekuž in sicer o zaposlovanju in trafikah.

Invalidski zakon ima dva paragrafa in sicer §§ 26 in 27, ki predvidevata zaposlitve in oddajo trafik. Ako bi se izvajala, bi bilo 50 odstotkov vsega invalidskega vprašanja rešenega.

Vojne žrtve bi dobile svoj eksistenčni minimum, tako pa so ga ravno nasprotno še izgubile. Okoli tega vprašanja se vrsti največ intervencij. Prečital je §§ 26 in 27 inval. zakona.

Občine, samoupravna in državna oblastva imajo nešteto mest, toda skoro same zdrave ljudi na raznih mestih. — Ako bi one, ki so prve poklicane izvajati zakon, to vpoštevale, bi bilo mnogo invalidov zaposlenih, ki drugače ne morejo priti do dela.

Izšel je poseben pravilnik za zaposlovanje, ki pa tudi ni prinesel nobenega uspeha. Vojne žrtve prosijo udruženje za podporo, a po večini utemeljujejo prošnje: »Dajte nam zaposlitve.« Intervencije so zaman, ker pravijo tisti, ki bi se morali držati zakona, da se z invalidi ne morejo pomagati. Na mnogih mestih pa bi morali in bi lahko bili invalidi mesto zdravih. Naša zahteva je, da se morata omenjena paragrafa izvajati.

Le en primer se lahko omeni, namreč da je sresko načelstvo v Kranju izvedlo zahtevo tamošnje krajevne organizacije in pritisnilo na podjetja, da so bili invalidi zaposleni. Tega naj bi se zavedali povsod, potem bi se mnogim, katerim je invalidski zakon odvzel druge pravice, dalo vsaj v tej obliki zaščito. Potem bi ne bilo take bede med vojnimi žrtvami.

Prečital je tudi določbo glede oddaje trafik.

To je zopet vir preskrbe, ako bi se

izvajalo. Prišli bi v poštev celo tisti, ki ne morejo delati.

Predpisi so tu, a se ni pregledalo trafik, ki so v posesti zdravih in bogatih trgovcev, gostilničarjev itd. Te trafike se ne razpisujejo in se ne odvzemajo. Ko bo izšel nov pravilnik o oddaji trafik, mora določiti, da bodo vse trafike v rokah zaščitjenih oseb, tako bomo dosegli to, kar invalidski zakon predvideva. Imamo ogromno število onih, ki potrebujejo eksistence. Ako se bo to zgodilo, ne bodo tako klical za zaščito in pomoč, ker bodo imeli drugačno preskrbo, na katero je zakonodavec popolnoma pravilno mislil.

Tov. Kovač je poročal o krivičnem tolmačenju inval. zakona.

Na občnem zboru se sicer polaga račune o delovanju, treba pa je, da se stori tudi nekaj v drugem smislu za pravice članov in da delegati prinesejo nekaj konkretnega na občni zbor in iz njega. Tako naj velja glede inval. zakona.

Že drugo leto čujemo o izpremembah ter uspehih in neuspehih.

Če primerjamo invalidski zakon iz leta 1925 z onim od leta 1929, vidimo, da je slednji invalidnino celo povečal, vendar pa, ako čitamo naprej, ugotovimo, da je večina izključena od vsake zaščite.

To so oni z neozdravljivimi boleznimi, z malimi kaznimi, pohabljeni vojne sirote nad 16 let stare, nesiromašni invalidi, vdove in sirote, ki imajo nad 120 Din direktnega davka itd.

Čeprav se je davek 20 krat povečal, se je cenzus za podlago siromašnosti le šestkrat. Postavljen je princip zadržništva, t. j. da se smatra za zadrugo tudi skupno življenje očeta s polnoletnimi sinovi in vpošteva ves zadržni davek, vdomam brez otrok se je podpora celo znižala, rodbine popolnih in pretežkih invalidov so izgubile pravico brezplačnega zdravljenja, rodbine bolnikov invalidov so izgubile vsako zaščito itd.

Te činjenice gotovo niso opravdane, toda ne moremo drugega, kot predlagati spremembe, kar je naše udruženje v polni meri storilo. Že leta 1930. je Krajevni odbor v Celju stavil resolucijo in za vsak paragraf inval. zakona opozoril, kaj je krivičnega. Oblastni in Središnji odbor sta tudi vse storila. Zakaj se ni vpoštevalo, nam je razložil tov. Štefe.

Pravico imamo, da kritiziramo tolmačenje invalidskega zakona ker je naša naloga, da udruženje podvzame vse, da pridejo vojne žrtve vsaj do skromnih predpisanih jim pravic.

Smelo trdim, da ako bi ostalo pri reševanju potom okrajnih sodišč, da bi se bolje tolmačilo in vpoštevalo tudi zvezo in določbe ostalih zakonov predvsem podlago, ki obstoji v ustavi in občem državnem zakoniku.

Na primer ustava jamči, da se sme vsaka določba vpoštevati šele naprej od tedaj, ko je zakon razglašen. To omenjam glede vpoštevanja kazni po inval. zakonu.

Tako tudi § 5. obč. drž. zakona pravi: Zakoni ne veljajo za nazaj, ne vplivajo na prej pridobljene pravice in ne na prej izvršena dejanja.

Logično, da bi ne smelo biti v tem oziru izjem za invalide.

Ta zakonitost mora biti podlaga za našo borbo.

Pravni referent Sred. odbora je dal nasvet, da ima invalid, če se mu ponovno sojenje odbije, pravico prositi pri ministrstvu soc. pol. in nar. zdravja za ponovno sojenje po § 75. inval. zakona. Ako se bodo tega poslužili vsi, ki so vsled nepravilnega tolmačenja izgubili pravice, to je kaznovani pred 24. julijem 1929, vdove, ki so obdolžene nemoralnosti radi nezakonskih otrok, pa imajo dobra navrstvena spričevala in vsi ostali, ki so jim kazni odpuščene in izbrisane in imajo dobra navrstvena spričevala in sploh vsi, ki dokažejo, da se jim po ustavi in občem držav. zak. gode krivice, sem prepričan, da bi moralo tisoče prošelj uspeti, ako bi ministrstvo ugodilo za ponovno sojenje.

Da se zakonita podlaga vpošteva v vseh nasprotnih slučajih, kadar gre v škodo, pa se vidi iz pripombe: »invalidnina pripada, dokler ne nastopi kak slučaj po odredbah tega zakona, da se invalidnina zgubi, zmanjša ali sploh presteane teči.«

Tovariši, prinesite z današnjega občnega zbora vest svojim članom, da naj zaprosijo ministrstvo za ponovno soje-

nje, ako se jim je vsled napačnega tolmačenja in protizakonito godila krivica.

Tov. Rus je govoril o pomanjkanju zaščite in krivicah. Pridružil se je zahtevi tov. Mlekuža, da se Oblastni odbor zavzame za izvedbo zaposlovanja invalidov:

Navedel je primer:

Kr. banska uprava oddaja mesta uslužbencev Kranjskih dež. elektrarn. Neki član njihovega odbora se že od leta 1931 poteguje za to mesto. Bili sta na razpolago dve mesti, toda vedno je odklonjen z motivacijo, da se služba odda potrebnijim. Eno se je podelilo vpokojenemu orožniku, drugo pa dvakratnemu posesniku. Invalid pa res nič nima in je brezposeln. Ker bo baje s 1. majem pristoje zopet eno mesto, predlagam, da se Oblastni odbor energično zavzame za invalida.

Kakšen je položaj vdov? Za umrliimi bolniki invalidi so sploh izgubili vsako zaščito.

Pa tudi težki bolniki so popolnoma brez zaščite.

Imamo 100% invalida, koroškega dobrovoljca, ki se že šest mesecev ne gane s postelje, pa ne dobiva niti pare. Občina ga ima v skrbi kot obč. reže.

Drugi invalid brez noge je izgubil vse, ker ne more dobiti prič.

Nekdo je bil kaznovan, ko je bil 18 let star. Sodišče mu je kazen izbrisalo, pa vključ temu ne dobi pravic.

Skoro vsem pa je vzela invalidnino davčna podlaga. Kdo pa ne plačuje letno 120 Din davka, posebno ker je davek petkrat povečan, cenzus pa vedno isti.

Pri nas imamo vaškega pastirja, ki ima 2640 Din letne plače, pa je izgubil invalidske pravice, ker ga je davčna uprava obremenila z zgradarino.

Neka vojna vdova je imela v letu 1931 skupaj 2.40 Din davka, letos pa plača 300 Din same zgradarine, zato je seveda izgubila vse. Pa nima nič večje imetje.

Oblastni odbor naj se zavzame, da se bo tudi davčni cenzus v invalidskem zakonu temeljito in smiselno spremenil.

Tov. Tomc je govoril o reševanju invalidskih sodišč in o glavnih perečnih točkah inval. vprašanja.

Invalidski zakon ima različne točke, ki daje povod za grozne redukcije.

Bolezni, kazni, dokazovanja, zamude rokov, davčni cenzus, zadržni davek itd. vse to je vzrok redukcije. Skoro da mora biti zelo srečen oni, ki lahko preko vseh teh zaprek pride do takega priznanja. Poleg vsega tega pa je tolmačenje invalidskega zakona popolnoma različno pri invalidskih sodiščih, tako da v mnogih slučajih rešujejo različno. Kako more potem razumeti navadni lajik invalid, kaj mu je doprinesti in storiti? Naše udruženje je imelo pri tem mnogo posla in je v mnogih slučajih pomagalo članom do pravih rešenj.

Invalidsko sodstvo je sploh pogrešno. Nikjer ni običajno, da bi morala vsak predmet, ki je že v prvi instanci rešen, potem reševati še druga instanca. Druga instanca daje prvi splošna načelna navodila za rešenja. Čemu je potem prvoinstančno sodišče? Ali ni sodnik poedinec neodvisen?

Zato pa je tako, da skoro po petih letih še mnogo ni rešenega.

Dobili bomo zopet nov invalidski zakon in se bo reševalo zopet na novo. Na ta način ne bo nikoli rešeno.

Naša zahteva v spremembah inval. zakona je, da se prenese reševanje zopet na redna sodišča.

Nerazumljivo in popolnoma nelogično je določena davčna podlaga za siromašnost.

Davek se jemlje v času onesposobljenja ali pa današnji in sicer kateri je večji. Po večini so bili naši tovariši pred vojsko še mladi fantje in so bili doma pri starijih. Kaj ima skupnega invalidski položaj z onim, kar je imel nekdanji oče ali pa ima danes popolnoma kak drug človek na tistem posestvu.

Večina članov je danes oženjenih, z otroci, za katere morajo s svojim delom skrbeti, pa se jih še vedno prištevava kot neke člane nekdanjih družin ali pa zadrug. Taka osnova je direktno smešna.

Zato je nujno potrebno, da se sprejme spremembe, ki so že pred narodno skupščino.

Po končanih referatih je tov. prof.

Prezljil pozdravil zborovalce v imenu Zdrženja borcev Jugoslavije.

Rekel je, da mu je Zdrženje naročilo, pozdraviti vse tovariše invalide, vdove in sirote, ki so postali člani tega Zdrženja, ki jim hoče vedno stati ob strani in jim pomagati v težki borbi.

V imenu Središnjega odbora se je oglašil tov. Mrvaljevič:

V imenu Sred. odbora in še posebej v imenu predsednika tov. Nedića, ki radi zaposlenja ni mogel priti k zborovanju, prinašam najlepše pozdrave.

S tovarišem Tošičem sva primorana konstatirati činjenico, da je Udruženje vojnih invalidov v dravski banovini po svoji organiziranosti in privlačnosti na prvem mestu.

V našem vprašanju in delu za invalidski zakon moram reči:

Invalidski zakon iz leta 1929 je močno pogodil naše vrste. Naše delo je skozl naporno, a vendar še nismo uspeli popraviti nesocialne odredbe. Središnji odbor je vse storil, da se doseže naš cilj.

Tovariši predgovorniki so vas obvestili o slabih straneh invalidskega zakona. Ne bom tega ponavljal, ampak samo rečem, da hočemo vse podvzeti, da se stanje popravi. Pri budžetski razpravi je vlada sprejela svoj projekt.

Takega olajšanja v inval. vprašanju ne bo, kolikor pričakujemo, vendar pa bo precej zboljšano.

Toliko glede zakona.

Uspeli smo, da bomo pričeli graditi svoj invalidski dom.

Kar se tiče zaposlovanja smo se brigali, da se to vprašanje sprovede in da se invalidi zaposlijo. Ni pa razumevanja pri oblastih, pa naj bodo odredbe kakršnekoli. Parkrat smo dosegli, da se je izvršil razpis po vseh ministrstvih, pa se ni nič vpoštevalo.

Tudi naše zadrugarstvo za gospodarsko jačanje hočemo urediti.

Prosim vas, da v vsej tej naši borbi vztrajate. Mali neuspehi naj ne kolebajo. S takim delom, kot ga imate n. pr. vi, moramo uspeli.

V imenu Oblastnega odbora iz Zagreba je govoril tov. Petrović, podpolk. invalid.

Kot predsednik Oblastnega odbora iz Zagreba Vas pozdravljam. Radostno sem se odzval vabilu in prišel med tovariše, najzornije organizacije v celi državi. V svesti smo, da če bi vse organizacije tako delale, da bi bilo naše udruženje najboljša organizacija v naši državi.

V Dubrovniku na kongresu smo sklenili, naj se osnuje organizacija bojevnikov, da bomo jaki, ako se bo tako sprovela, kot je mišljena. Pri nas ni toliko kolektivne zavesti, zato se to vprašanje zadržuje.

Častitam pa vašemu delu in vidim, da boste imeli uspehe in spoštovanje celega našega udruženja.

Tov. Geč se zahvali vsem govornikom.

Tov. Mlekuž prečita predloge in pritožbe, ki jih je tozadevni odbor pregledal.

V bistvu so si po večini enaki in je njihov smisel že zapopaden v resoluciji.

Le predloga Krajevnega odbora v Trbovljah, da bi se ga vpoštevalo glede podpor in Krajevnega odbora v Ljubljani za posredovanje, da bi bila vožnja po železnici mogoča v slučaju uradnega poziva brez železniških legitimacij, sta posebna.

Predloga se predložita Oblastnemu odboru.

Nato je prečital tov. Mlekuž sledečo

resolucijo:

Vojni invalidi, vdove in sirote Dravske banovine, zbrane na svojem rednem letnem občnem zboru v Mariboru, dne 11. marca 1934 so po vsestranskem pretresanju invalidskega stanja

ugotovili:

Življenjski pogoji vojnih žrtv so postali po petnajstih povojnih letih tako teži, da so naravnost nevdružni.

Tega stanja je kriva skozl in skozl površna in pomanjkljiva invalidska zakonodaja, zlasti pa sedaj veljavni invalidski zakon iz leta 1929, ki je odzval že itak skromno zaščito več kot polovici dejanskih vojnih žrtv.

Višek krivičnosti tega invalidskega zakona dokazujejo dejstva, da so postali nezaščiteni ne le težko bolni invalidi, temveč tudi dejanski pohabljeni brez rok in nog in celo slepci, katerih vidnih

dokazov in težkih posledic ne more zbrisati noben zakon.

Tudi oni mali odstotek vojnih žrtv, katerim se je po sedaj veljavnem invalidskem zakonu priznala skromna zaščita, uživa zaščito le delno, ker so pogoji za izvrševanje tega zakona tako trdi, da onemogočajo uživanje v zakonu priznanih ugodnosti.

Te ovire so:

Davčni cenzus, malenkostne kazni, napačno in površno ocenjevanje pridobitne nesposobnosti, skrajno krivično tolmačenje pojma nemoralnosti, odvzem možnosti ponovnega pregleda, pritožb, obnov itd.

Veliko določb, ki so predvidene v korist vojnim žrtvam, je ostalo v okras zakonu, v praksi pa se ne izvajajo, kakor: prvenstveno zaposlovanje v službah, prednost pri podeljevanju trafik, raznih koncesij in drugih ugodnosti, strokovna izobrazba, podpiranje pri gospodarski osamosvojitvi itd.

Enako občutijo vojne žrtve pomanjkljivo izvrševanje zakonitih določb glede zdravljenja in ortopediranja, ker invalidskih domov več ni, zdravstveni zavodi pa, ki so bili zgrajeni in namenjeni vojnim žrtvam, so invalidom nedostopni.

Neobhodno potrebne protezne delavnice hirajo radi stalnega in sistematičnega krčenja najpotrebnejših sredstev.

Ako se vpošteva splošno današnje stanje in prišteje k temu zmanjšana pridobitna sposobnost vojnih žrtv, ki so brez potrebne zaščite, mora biti vsakemu jasno dovolj, v kako težkem stanju se te žrtve danes nahajajo.

Zato

z a h t e v a m o

takošnjo uzakonitev po »Udruženju« predloženih predlogov za zboljšanje in striktno izvajanje invalidskega zakona.

Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Tov. Blagotinšek je stavil še dva predloga:

1. da se odobri pridruženje naše oblastne organizacije k Zdrženju borcev Jugoslavije kot kolektivne članice;

2. da sme Oblastni odbor po svoji uvidenosti in nevezano združiti list Vojni invalid s Prelomom proti temu, da dobimo pod vodstvom lastnega uredništva na razpolago po eno stran na teden, da ostane tudi naša lastna uprava in plačujemo Prelomu toliko, kolikor stane danes Vojni Invalid. Oba predloga sta soglasno sprejeta.

Za kandidacijski odbor je poročal tov. Žabkar.

Delujem že od prvega početka v našem udruženju.

Dostikrat je bilo delo zelo burno, ker je bilo treba ščititi naše interese in voditi borbo.

Leta 1923 se je pojavil v Ljubljani tov. Matko Štefe, ki je bil takoj drugo leto izvoljen za predsednika naše organizacije v Sloveniji in od takrat vedno deluje na tem mestu, torej obhaja letos 10 letnico svojega delovanja na tem odgovornem mestu. Zato predlagam, da ostane tov. Štefe še nadalje naš predsednik.

Soglasno pritrdjevanje.

Ker so se izkazali kot izkušeni neumorni večletni njegovi sodelavci predlagam, da ostane ves ostali oblastni odbor na svojem mestu.

Soglasno sprejeto.

Izvoljeni so torej sledeči:

Predsednik: tov. Štefe Matko, odbornik upravnega odbora tov. Metlika Ivo, Benedik Slavko, Osana Mirko, Tomc Stanko, Vuk Ivo, Mirtič Josip, Maček Franc, Juvan Fricko; nadzornega odbora pa tov. Jevak Matko, Zore Jože, Kramar Ivan, Plehan Mirko in Novak Jernej; namestniki upravnega odbora tov. Dornik Feliks, Sernec Mihael, Marinko Ivo, dr. Turk Ernest; namestniki nadzornega odbora tov. Jus Janko in Fakin Pankracij.

Delegata za širši Središni odbor tov. Štefe Matko in Geč Franjo, namestnik tov. Tomc Stanko in Osana Mirko.

Delegati za kongres: tov. Mlekuž Vekoslav, Rus Zdravko, Kovač Maks in Žabkar Ivan; namestniki pa tov. Puncer Albert, Blagotinšek Franc, Metlika Ivo in Frölich Ivo.

Zastopniki v Zdrženju borcev Jugoslavije tov. Štefe Matko, Osana Mirko in Tomc Stanko. Namestnik Mirtič Jože.

V banovinski odbor: tov. Geč Franjo, Kosmač Jože, Orel Rudolf, Senčar Josip, Blagotinšek Franc, Kokalj Ivan.

Žabkar Ivan, Mlekuž Vekoslav in Rus Zdravko.

Po volitvah je prosil za besedo zastopnik knezoškofa msgn. Umek in govoril sledeče:

Nastopim šele pri slučajnostih, vendar pa ni slučajno, da sem tu. Katoliška cerkev, katero zastopa prevz. škof, hoče že stoletja to, kar vi želite. Dobrodelnost je cerkvena ustanova. Naš Odršenik je izkrvavel za odrešenje od vsega zla in vi ste krvaveli za dobrobit naroda in države.

Evangelij nam pravi: Ako gre za srečo svojemu bližnjemu je treba izdreti oko, odsekati nogo.

Ne bom govoril samo o cerkvenem nauku. Invalid je nastopil kot zapriseženi vojak. Izpolnil je, za kar ga je vezala dolžnost. Jaz sam sem jih mnogo blagoslovil k večnemu počitku in sem videl njih žrtve.

Cerkev hoče vpoštevati to, kar ubožci želijo. Naša škofija ima ubožne zavode, da podpira reveže. Letno se polagajo o tem računski škofu in med njimi je deležnih tudi več invalidov.

Vaš škof Vam daje svoj blagoslov za dobrine, katere vam Bog poplačaj v večnosti, kamor se bomo podali in kamor spadamo.

Končno se zahvali tov. Štefe sledeče:

Ponovno ste mi naložili velike dolžnosti. Zavedam se ogromnega dela. Zagotavljam pa, da bom s svojimi sodelavci skušal zadovoljiti težnje vseh vojnih žrtev.

Pravica je vedno zmagala in bo tudi v bodoče. Vzdržimo breme in delajmo naprej.

Prinesite domov pozdrave članom in članicam vseh naših organizacij. S tem je bil občni zbor zaključen.

Poročilo z delegatske ankete

V soboto, dne 10. marca t. l. ob 20. uri je otvoril predsednik Oblastnega odbora tov. Štefe delegatsko anketo v dvorani Zadrudne gospodarske banke v Mariboru in pozdravil navzoče, posebej pa delegata tov. kapetana Konaša za organizacijo ruskih invalidov, katera je pred kratkim postala sestavni del našega združenja.

Pripomnil je: Delegatska anketa je le predpriprava, ki bo ugledala pot občnemu zboru. Letos ima še večji pomen, ker se vrši v Mariboru ob enem velik zbor vseh borcev Dravske banovine. Letos bi se oblastni občni zbor ne imel vršiti in sicer po rešitvi Središnjega odbora, toda Oblastni odbor hoče, da se vrši v smislu pravil, ker hoče kakor vsako leto položiti svoje račune.

Anketa naj pripravi vse, da bo občni zbor čim krajši, ki naj bo le manifestacija naših zahtev. Zato naj anketa vse prefrase po dnevnem redu, občni zbor pa bo osvojil ali odvrnil.

H konstituiranju občnega zbora je sklenila anketa predlagati kakor je navedeno že v poročilu z občnega zbora.

Nato je dal predsednik tov. Štefe v debato poročilo Oblastnega odbora za občni zbor.

Najprvo pride na vrsto proračun, račun izgube in dobička in bilanca.

Tov. Rus z Bleda je prosil pojasnila, kako stoji zadeva glede kinoprispevkov.

Tov. Osana je pojasnil, da je bilo treba do skrajnosti zmanjšati proračun ravno radi ustavljenih dohodkov od kina.

Nato pa je pojasnil celo zadevo glede kinokoncesij, kakor smo jo opisali v Vojnem invalidu pred kratkim. Znižati smo morali izdatke med tem tudi za podpore. Drugod Krajevni odbori vzdržujejo Oblastne odbore, pri nas je pa ravno narobe.

Vendar bomo gledali, da bomo zvišali sedanje postavke, pred vsem za podpore. Teh 3000 Din v proračunu pa je namenjenih za prehodne invalide.

Nato je pojasnil, kako so po proračunu zmanjšane plače.

Pri članarini je izrazil grajo nekaterim Krajevnim odborom, ker ne jemljejo pri Oblastnem odboru nobenih članskih markic.

Krajevni odbor Črnomelj že od leta 1928 ni vzel nobene markice.

Razvila se je debata o proračunu.

Tov. Mlekuž je izjavil, da ni nič za pripomniti, ker je proračun skoro za 50 odstotkov nižji od lanskega, zato je za sprejeti.

Tov. Žabkar je vprašal, zakaj je postavka za podpore tako majhna napram lanskemu.

Tov. Osana je pojasnil, da je bil proračun sestavljen v času najslabšega finančnega položaja.

Proračun je bil nato sprejet s pripombo, da ako bo Oblastni odbor videl, da so dohodki povoljni, primerno zviša podpore do višine lanske postavke in da se stroški za Oblastni občni zbor v Mariboru izplačajo izven postavke predvidene v proračunu za potnjine.

Nato je pojasnil tov. Osana postavke v »Računu izgube in dobička«.

Tov. Mlekuž je prosil pojasnila, koliko znaša zadnji dvignjeni dolg pri kinu Matica in ako je predviden v proračunu?

Tov. Osana je pojasnil, koliko je dobil vplačanega, v proračunu pa to ni bilo predvideno.

Tov. Mlekuž je dobil nato še pojasnilo na vprašanje, koliko stane list Vojni invalid.

Tov. Žabkar je predlagal, da bi se obračun za Vojnega invalida delal mesečno, da bi se dolžniki vsaj opozorili na plačevanje.

Ker bi bilo to zvezano z večjimi stroški, se odkloni. Tov. Štefe je pripomnil, da se itak delajo tromesečni obračuni, mesečni pa bi bili preobremenilni. Sprejeta sta bila še obračun in račun z gube in dobička.

Sledila je debata o poročilu Oblastnega odbora. Tov. Kovač je predlagal intervencijo, da bi se v novem pravilniku za oddaje trafik sprejela omejitev v prid vojnim žrtvam.

Tov. Kosmač je predlagal, da bi dobili invalidi trafikanti posebni pododsek v Udrženju invalidov, ker njihova sedanja stanovska organizacija ne štiti specijelno njihovih invalidskih interesov.

Tov. Robas se je strinjal s predlogom tov. Kovača in navajal, da so v Novem mestu v treh sosednjih hišah tudi tri trafike.

Tov. Kolarič je izjavil, da moramo biti uverjeni, da je Oblastni odbor povsem dobro delal, samo ni mogel vsega doseči.

Tov. Puncer je predlagal, da Krajevni odbori v bodoče ne bi iskali naprej podpisov za izplačilo podpor, ker to čudno izgleda in ne morejo loviti dvakrat članov okoli. Naj zadostuje poslati samo imena, katerim naj se nakažejo. Tudi ni pravilno, da morajo Krajevni odbori naročevati in garantirati za naročnike Vojnega invalida. Za kogar se nakaže naprej, naj bo naročnik, ne gre pa obremenjevati Krajevne odbore.

Tov. Mlekuž je pojasnjeval, kako slabo je glede zaposlovanja vojnih žrtev. Lani je Središnji odbor napravil popis in statistiko, ki je pokazala zelo kritičen rezultat, posebno glede državnih in samoupravnih služb. Ker se predpisi ne izvajajo, je treba ponovno delati, da dobimo te zakonite pravice. Predlagal je tudi, da naj se intervenira pri Kr. bankski upravi, da bo vstavljala v svoje proračune postavko za vojne žrtve.

Nato je govoril glede pristopa našega Udrženja k Zdrženju borcev Jugoslavije, da bi se moralo že pred 10 leti ustanoviti tako združenje, ki bi bilo takrat še bolj koristno in da bi moral biti kljub sklepu kongresa v Dubrovniku še posebni predhodni sklep našega občnega zbora.

Tov. Kovač se je pridružil tov. Mlekužu, čeprav je Kraj. odbor v Celju že sklenil svoj pristop.

Tov. Koželj se je pritoževal proti formalitetam, ki se zahtevajo pri sestavljanju pol za podpore.

Tov. Kosmač je priporočal, da bi Oblastni odbor bolj delal za zaposlovanje invalidov. Krajevni odbor v Kranju ni bil dovolj podprt, ko je moral sam voditi tozadevno akcijo, čeprav je predsednik Oblastnega odbora to osebno obljubil. Kritiziral je tudi dvojne zaslužkarje.

Tov. Mavrin se je pritoževal, da običine sedaj po svoji združitvi zaposlujejo nove uslužbenke, toda zapostavljajo invalide. Predlagal je, da se tozadevno intervenira pri Kr. bankski upravi.

Isto je zahteval tudi tov. Ravnikar, ki je dokazoval, kako so bili invalidi za-

postavljeni pri službi za slugo pri Sreški izpostavi v Škofji Loki.

Tov. Senčar je priznaval, da je imel Oblastni odbor veliko dela, zato je predlagal, da bi se marsikaj olajšalo, ako bi naložil primerne formularje in tiskovine, ki bi delo poenotile.

Tov. Urih je izrazil željo, da bi Vojni Invalid izhajal sredi meseca.

Tov. Puncer je predlagal konec debate, ker delo Oblastnega odbora se splošno odobrava, zato naj gre anketa naprej k pozitivnemu delu.

Tov. Kokalj se je zahvalil za delo Oblastnemu odboru in želel, da gre tako naprej k pozitivnim uspehom.

Na vsa ta izvajanja je odgovoril tov. Štefe sledeče:

1. glede nabiranja podpisov za podpore se ne da ničesar spreminjati, ker je to zahteva ministrstva in se drugače ne more obračunati in dobiti drugih podpor;

2. da bi se Vojni Invalid pošiljal samo onim, ki ga naprej plačajo, mora biti on odločno proti temu. To se je že izkazalo za nemogoče, zato je bil na občnem zboru sprejet sklep o obveznem naročilu lista;

3. glede zaposlitve je tov. Mlekuž izrekel kritiko, zato ga prosi, da bi prevzel tozadevni referat za jutrišnji občni zbor;

4. za podpore iz banovinskega proračuna naj se v bodoče stavi predlog;

5. pristop k Zdrženju borcev postane itak šele s sklepom tega občnega zbora definitivni. Po sklepu kongresa se je smatral tudi Oblastni odbor upravičenega, da pripravi pristop, ker je bilo to mišljeno za celotno združenje;

6. radi založbe tiskovin smo že večkrat razpravljali, toda prišli do tega, da organizacija ne sme biti birokratična, temveč elastična. Tov. Senčar naj predloži konkretno, kakšno poenotenje bi bilo potrebno;

7. za izhajanje Vojnega invalida ni ničesar potrebno, ker ima Oblastni odbor drug predlog;

8. očitek tov. Kosmača ni pravilen, ker je tov. Štefe osebno naročil staviti pismo in je tov. Kosmač sam priznal, kako je Štefetov unionski govor vplival k zaposlitvi invalidov v Kranju.

Tov. Mlekuž je predlagal, da bi se o mesečnih obvestilih Središnjega odbora o važnih zadevah obveščalo tudi Krajevne organizacije, ki naj vedo, kaj se godi v centrali.

Glede naročanja Vojnega invalida so se napravile izjeme, n. pr. za Kočevje in Prekmurje, zato naj se tudi drugod ne izvaja tako striktno. Nato je tov. Štefe primerjal statistično naročnike z ozirom na število rednega članstva.

Če list ne bo obvezen, je bolje, da ga ukinemo.

Tov. Tratnjek je bil zato, ker stojimo pred dejstvom, ali bomo imeli Vojnega invalida ali ne, da naj ne bo nikjer izjem in mora biti vsak član naročnik.

Ta predlog je bil tudi sprejet.

Tov. Ilovkar je vprašal za pojasnilo glede novih delnic Inval. zadruga A. D. v Beogradu.

Zadevo bo pojasnil osebno delegat Središnjega odbora.

Tov. Blagotinšek je vprašal, kaj je storjeno glede polovične vožnje za vojne vdove? Ta zahtevek je v načrtu novega inval. zakona. Nadalje je povdarjal tov. Blagotinšek, da smo z Zdrženjem borcev pridobili velikansko moralno silo, ki jo vživajo sploh, zlasti pa vojni dobrovoljci.

Tov. Ravnikar je vprašal, zakaj finančna kontrola pri oddaji trafik predhodno ne vprašuje našega združenja in ako je v to primorana? Pojasni se mu, da je Oblastni odbor baš dobil odgovor Oblastnega monopolskega inšpektorata iz Zagreba, da se mora to vršiti in bo objavljen vsem našim organizacijam.

Poročilo Oblastnega odbora je bilo nato soglasno sprejeto.

Tov. Štefe je predlagal, da bi na občnem zboru, ki naj bo predvsem manifestacija za naše vprašanje, govorilo nekaj govornikov in sicer vsak o enem vprašanju.

Zato je anketa določila:

Za zaposlovanje in trafike tov. Mlekuža.

Za davčni cenzus in izgubo zaščite tov. Rusa.

Za krivično tolmačenje invalidskega zakona tov. Kovača.

Za kritiko o reševanju tov. Tomca.

Predloge Krajevnih odborov za občni zbor naj predela tozadevni odsek. Glavno je reasumirano že v resoluciji in naj se stavi eventualno le še kaj specijelnega.

Oblastni odbor pa stavlja dva predloga:

1. ali je občni zbor za to, da naše oblastno udruženje kolektivno pristopi k Zdrženju borcev Jugoslavije?

Soglasno pritrjevanje.

Tov. Tratnjek je pripomnil, da, ako bo ostalo nadstrankarsko;

2. da se sme, ako Oblastni odbor smatra za potrebno in umestno, združiti list »Vojni invalid« z listom bojevnikov »Prelom« proti temu, da dobimo tedensko eno stran lista za svoje lastno uredništvo. Prispevali bi isto, kar stane danes Vojni invalid, zato pa bi dobivali naši člani list tedensko, in bi naše vprašanje prišlo bolj med narod. Tudi uprava bi ostala za naše naročnike pri nas.

Tov. Rus je to priporočal z ozirom na širšo javnost in korist članstvu, ker bi dobivali tednik. To pa naj bo le načelni sklep. Tov. Mlekuž je soglašal, da bi bilo tako populariziranje koristno, vendar pa mora predvsem odpasti obveznost naročila.

Anketa je neobveznost odklonila in soglašala, da se sme pod gorenjimi pogoji po uvidevnosti združiti Vojni invalid s Prelomom, toda s prostimi rokami, da se sme poljubno zopet razdružiti.

Nato se je določilo, da naj kandidacijsko listo sestavi tozadevni odbor.

Pri slučajnostih je opozarjal tov. Osana na točno pošiljanje obračunov in proračunov in na točno obračunavanje podpor.

Organizacijam in članstvu na znanje

Oblastni odbor bo razdelil letos za velikonočne praznike revnemu članstvu znesek 20.000 Din.

Razdelitev se izvrši potom Krajevnih organizacij.

Podpore naj dobe najsiromašnejši člani in članice, v prvi vrsti oni s številnimi nepreskrbljenimi otroci, ozirati pa se je predvsem na one, ki niso bili pri razdelitvi božičnih podpor vpoštevani. Odborniki morejo biti deležni podpor le v najbolj vpoštevanih vrednih slučajih.

Podpore ne smejo presežati zneska 100 Din na osebo.

V posebni okrožnici bo sporočeno Krajevnim odborom kakšni zneski so jim podeljeni in so jim na razpolago pri Oblastnem odboru.

Nakazilo bo izvršil Oblastni odbor sam po predlogih Krajevnih odborov.

Spiske je predložiti takoj, najkasneje pa do 15. aprila t. l.

Pozneje došli predlogov se ne bo vpoštevvalo in zapadejo neizčrpane vsote v prid drugim.

Spiski morajo biti sledeči:

Tek. štev.	Priimek, ime	Točen nasl. zad. pošta	Znesek	Samski, oženjen, število nepreskrbljenih otrok	Lastnoročni podpis

Spiske morajo potrditi Krajevni odbori v smislu pravil.

Članstvo se opozarja, da naj se glede podpor obrne na svoje pristojne Krajevne organizacije.

Oblastni odbor Udrženja vojnih invalidov v Ljubljani.

Članstvo krajevnega odbora U. V. I. v Ljubljani

opozarjamo, da naj si ogleda v pisarni k. o. v šentpeterski vojašnici, soba štey 3, odgovor na dopis z nabranimi podpisi, med uradnimi urami od 9. do 14. ure.

Vse člane, članice in ostale naročnike prosimo, da naj nemudoma poravnajo naročnino, da ne bo treba lista ustavljati in potem zopet spreminjati.

Naše gibanje

Objava: Na prošnje Oblasnega odbora združenja vojnih invalidov v Ljubljani z dne 12. februarja 1934 za vozno olajšavo udeležencem občnega zbora v Mariboru dne 11. marca 1934, je isti prejel sledečo rešitev z dne 19. marca 1934:

Ministrstvo saobračaja
Kraljevine Jugoslavije
opšte odelenje
Br. 3815
19. marta 1934 god.
U Beogradu.

Mestnoj općini

Ljubljana,

da izvoli saopštiti Udruženju Ratnih Invalida Ljubljana, da mu nije odobrena povlastica po molbi od 12. II. 1934 br. 388 za oblasni zbor, jer nema zakonske ni finansijske mogućnosti.

Po saopštenju, akt vratiti Ministarstvu saobračaja.

Po naredbi Ministra saobračaja
Načelnik opšteg odelenja,
Podpis nečitljiv.

Dospelo po pošti.

Mestno načelstvo Ljubljana,
IX/2 No 15324, — 23. marca 1934.

POZOR, DELEGATI!

O priliki ankete Oblasnega odbora U. V. I., katera se je vršila dne 10. marca 1934 v Mariboru je eden od tovarišev delegatov pozabil paket (leseni zaboj), ki se je našel v dvorani Zadržne gospodarske banke po končani delegatski anketi. Ker ni na paketu nobenega naslova, in se ne ve, komu spada, naj se oni tovariš delegat, ki je paket seboj prinesel, oglasi pri Krajevnomu odboru U. V. I. v Mariboru.

Nov grob.

Dne 14. marca t. l. je umrl v Janževih gori p. Selnica ob Dravi pri Mariboru 100% vojni invalid z dodatkom tov. Kunej Franc. Star je bil 58 let, toda se je moral vendar prerano vsled poškodb iz svetovne vojne ločiti od tega sveta.

Bil je reden član mariborske krajevene organizacije od njenega obstoja, zato ga ona prav močno pogreša. Pri svojih prijateljih in znancih je bil močno priljubljen in spoštovan. To se je videlo pri pogrebu, ko ga je spremljala velika množica k večnemu počitku. Pogreb je bil v soboto 17. marca t. l. ob 10. uri dopoldne na selniško župnijsko pokopališče.

Krajevni odbor mu je poklonil v znak spoštovanja in hvaležnosti venec z napisom »Zadnji pozdrav zvestemu tovarišu«.

Zastopstvo Krajevnega odbora žal ni moglo prisostvovati pogrebu, zato pa Ti tovariš izreka s tega mesta iskreno zahvalo za sodelovanje v naši organizaciji. Počivaj v miru in bodi Ti lahka zemlja. Preostali družini pa naše sožalje.

Oglasita naj se tov. Cengle Mihael iz Ljubljane, Protezna delavnica, in Repinc Josip od Sv. Janeza pri Bohinjskem jezeru. Pošljeta naj Oblasnemu odboru združenja vojnih invalidov v Ljubljani svoja natančna naslova, ker gre za prejem zaostale invalidnine.

Pot k gospodarski obnovi. Tako se glasi brošura, ki jo je spisal dr. Vladimir Murko, založila pa Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani. — Knjižica ima namen pojasniti našemu ljudstvu, kakšno podlago in varnost imajo naši denarni zavodi kljub sedanjim razmeram, da se utrdi predsodek glede nalaganja denarja. Glavne točke so: »Kako smo navezani drug na drugega, da prava vzajemnost rodi veliko materialno korist ne samo posameznikom, temveč celoti«, »V kak namen se šteti?«, »Kaj so vse omogočili prihranki, posojeni od denarnih zavodov?«, »Kako prihranki koristijo celoti?«, »Koliko škode bi povzročilo večje število dražb?«, »Odtegotanje denarja prometu povzroča brezposelnost, nelikvidnost denarnega prometa ni istovetna z izgubami«, »Kaj vse jamči za vloge v raznih denarnih zavodih?«, »Razmere na denarnem trgu se boljšajo, zato ne prodajajte vložnih knjižic«, »Kaj pomenijo naše regulativne hranilnice za domače gospodarstvo«, »Hranilnica last vseh«, »Hranilnice, obče koristne ustanove«, »Nič ni še izgubljeno«. — Knjižica

se dobi pri Zvezi jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Državna protezna delavnica bo od 1. aprila 1934 dalje obratovala samo tri dni v tednu in sicer v ponedeljkih, torških in sredo. Opozarjajo se vsi vojni invalidi, da v izogib nepotrebnih stroškov ne prihajajo v Ljubljano na druge dneve, to je četrte, petke in sobote, ker te dni ne morejo v Protezni delavnici prav nič opraviti. Za vsako potrebo ortopedičnih pripomočkov se mora vložiti pismena prošnja na Protezno delavnico. Ako je potreba, potem že pokličejo dotičnega. Vsi vpoklicani pa naj se točno držijo dnevnih vpoklica.

Poizvedba. Vojni invalid Fortuna Jakob iz Dobračeve, pošta Žiri, prosim vse vojne tovariše, ki so služili pri 17. pp., 1. marš. bat., 2. komp. 31. avgusta 1914. leta, ko sem bil ranjen, ako bi kdo to lahko potrdil in ako je komu znano sedanje bivališče Franca Novaka, železniškega delavca iz Sp. Šiške, Franca Jerina, krojača iz Viča in Zaletra Franca iz Stanežič pri Št. Vidu, s katerimi smo bili skupno v bolnici, da sporoči naslove proti odškodnini.

Poročila iz krajevnih občnih zborov so morala izostati in jih bomo prinesli v prihodnji številki, seveda prav na kratko ker manjka prostora. Toliko v vednost, ker nekateri Krajevni odbori povprašujejo, zakaj ni v listu njihovih poročil?

Vabilo VZAJEMNA POMOČ

posojilna in gospodarska zadruga
r. z. z o. z. v Ljubljani vabi na svoj

IX. redni občni zbor,

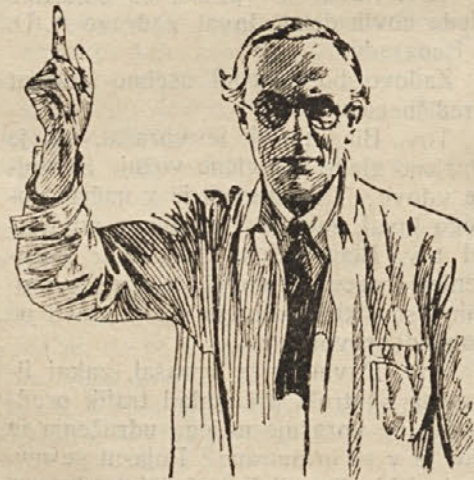
ki se vrši v nedeljo, dne 15. aprila 1934 ob 10. dopoldne v zadržnih prostorih Št. Peterska vojašnica, soba 49/1.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje in odobritev zapisnika VIII. rednega občnega zbora.
3. Poročilo uprave.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1933.
6. Čitanje revizijskega poročila.
7. Podelitev absolutorija.
8. Sprememba pravil.
9. Volitev nadzorstva.
10. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil isti pol ure pozneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih zadržnikov.

Uprava.

**„Kathreiner
Kneippova
sladna kava“
s pravim
„Franckom“
je vsakdanja pijača
za zdrave in bolane,
za mlado in staro!**

Ptuj. Pozivamo vse člane, ki so oddali svoje stare železniške legitimacije v podaljšanje za to leto, ali pa so prosili za nove pred 15. marcem t. l., da pridejo nemudoma po nje, ker so nam le v napotje. Pridite, ako je le mogoče samo ob nedeljah, ker takrat najdete tajnika gotovo doma. Ob delavnikih je dovoljeno priti le v zelo nujnih slučajih in to le od 9. ure naprej.

Krajevni odbor v Murški Soboti poziva vse one svoje člane, ki so prejeli članske markice in položnice (čeke) za plačilo članarine in naročnine za list »Vojni invalid«, pa do sedaj še niso tega storili, da takoj plačajo. Kdor do 15. aprila ne bo plačal, ali se glede plačila ne bo opravičil v tajništvu, se mu bo pošiljanje lista ustavilo. Nadalje opozarjamo članstvo na sledeče: Vsak inva-

lid ali vdova naj prinese rešenje invalidskega sodišča takoj tajništvu, da se pregleda in po potrebi naredi pritožba. Kdor zamudi 15 dnevni pritožbeni termin, se ne more več pritožiti. Dogaja se tudi, da umre vojni invalid, pa se njegova družina ne prijavi za pogrebne stroške. Posebno pa se je treba takoj zglasiti družinam onih umrlih vojnih invalidov, ki so ocenjeni s 60 in več odstotki, da se jim prisodi inv. podpora. Ako se družina v treh mesecih od dneva smrti ne prijavi, izgubi pravico do inv. podpore.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.

Račun zgube in dobička

Vzajemne pomoči, pos. in gospod. zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1933.

Zguba.		Dobiček.	
Odpis inventarja	1.121.90	Obresti posojil	43.949.50
Upravni stroški	26.533.83	Obresti nalož. denarja	27.118.50
Kurzna razlika	64.—	Obresti efektov	100.—
Vrnjene obresti od posojil	866.85	Zaostale obresti z l. 1933	2.403.70
V letu 1932 zaostale obresti	3.361.65	Upravni prispevki	4.830.92
Kapitalizirane obresti	8.085.80		
Prehodne obresti	2.368.55		
Dobiček	36.000.04		
	78.402.62		78.402.62

Bilanca

Vzajemne pomoči, pos. in gospod. zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1933.

Aktiva.		Pasiva.	
Blagajna	1.348.12	Deleži članov	56.100.—
Denarni zavodi	732.121.90	Rezervni zaklad	157.737.26
Posojila	601.913.80	Hranilne vloge	168.135.85
Tekoči račun	1.374.65	Kavcija	28.260.—
Razno — deleži pri zvezi	1.400.—	Ustanovni fond	634.236.72
Inventar	4.487.70	Gospodarski fond	143.397.45
Efekti	1.186.—	Izposojilo	120.000.—
Za l. 1933 zaostale obresti	2.403.70	Prehodne obresti	2.368.55
	1.346.235.87	Dobiček	36.000.04
			1.346.235.87

V Ljubljani, dne 31. decembra 1933.

Upravni odbor:

Osana Miroslav l. r.
Mirtič Josip l. r.

Bajželj Jernej l. r.
Metlika Ivo l. r.

Maček Franc l. r.

Nadzorni odbor:

Benedik Miroslav l. r.
Tomc Stanko l. r.
Vuk Ivo l. r.
Golež Anton l. r.

Hribar Karol l. r.
Pintarič Ivan l. r.
Rus Zdravko l. r.
Juvan Fricko l. r.

Preden kupite SNEŽKE, si oglejte zalogo v trgovini

ŽIBERT v Prešernovi ulici

Tu dobite veliko izbiro v vseh modnih barvah znamke »TRETORN« po zelo nizkih cenah. — V zalogi so tudi prvovrstni, nepremočljivi športni, gorski in smučarski čevlji v vseh velikostih.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlino za dišave z električnim obratom.

Telefon št. 2666. — Ceniki na razpolago!

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

Velika izbira angleškega, češkega kakor tudi tuzemskega blaga za dame in gospode.

Očala, ščipalce, umetna očesa, daljnoglede, foto-aparate, toplomere, barometre itd. kupite v veliki izbiri najcenejše pri

Fr. P. Zajec

izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stari trg 9.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki brezplačno.